

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursurilor depus de Osipov Elena, în interesele copilului minor XXXXX, și SRL „Floreni”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Osipov Elena în interesele copilului minor XXXXX împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Floreni” privind încasarea indemnizației unice de deces în urma accidentului de muncă, prejudiciului moral, dobânzii de întârziere, compensarea coeficientului inflației, cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 2ra-60/24

NR. PIGD 2-22061243-01-2ra-22022024)

Recursurile declarate după 01 septembrie 2023. Argumentele invocate în cererile de recurs nu constituie temei de admisibilitate a recursurilor. Recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Judecătoria Anenii Noi, sediul central, jud. A. Cașcaval,
Curtea de Apel Chișinău, jud. Iu. Cotruță, I. Țurcan, A. Braga,

19 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Osipov Elena, în interesele copilului minor XXXXX și SRL „Floreni”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 3 mai 2022, Osipov Elena în interesele minorei XXXXX a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată împotriva SRL „Floreni”, intervenient accesoriu Bîta-Bubuioc Odiseea privind încasarea îndemnizației unice de deces în urma accidentului de muncă în sumă de 907 415,19 lei, repararea prejudiciului moral în sumă de 200 000 lei, dobânzii de întârziere și compensării coeficientului inflației.

2. În motivarea acțiunii a indicat că în conformitate cu contractul individual de muncă nr.381/18 din 19 iunie 2018 Țurcan Ghenadii a fost angajat în cadrul S.R.L. “Floreni” în calitate de magazioner la brigada de construcție, după care la data de 1 noiembrie 2018 a fost transferat prin ordinul 261/CA în calitate de operator în producere la FNC.

3. A indicat că la data de 26 noiembrie 2021, Țurcan Ghenadii, aflându-se la locul de muncă, conform procesului - verbal nr. ISM-2022-PVA-62030 a suportat un accident de muncă mortal.

4. A susținut reclamantul că imediat după producerea accidentului la Inspectoratul de Stat al Muncii a fost înaintată solicitare pentru cercetarea cazului și stabilirea dacă cele întâmplate pot fi calificate drept accident de muncă sau nu.

5. Drept urmare, în rezultatul investigațiilor Inspectoratul Teritorial de Stat al Muncii a calificat situația nominalizată drept accident de muncă mortal, întocmind procesul verbal nr. ISM-2022-PVA-62030 din 16 februarie 2022.

6. Potrivit art.10 din Legea securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008, în cadrul responsabilităților sale, angajatorul este obligat să ia măsurile necesare pentru protecția securității și sănătății lucrătorilor, inclusiv pentru prevenirea riscurilor profesionale, asigurarea informării și instruirii, precum și pentru asigurarea organizării și a mijloacelor necesare.

7. Conform art.13 lit. i) din aceeași lege, angajatorul este obligat să asigure și să controleze prin propria competență, prin intermediul lucrătorilor desemnați și/sau al serviciilor externe de protecție și prevenire, cunoașterea și

aplicarea de către toți lucrătorii a măsurilor prevăzute în planul de protecție și prevenire stabilit, precum și a dispozițiilor legale în domeniul securității și sănătății în muncă.

8. Potrivit art.18 din Legea sus enunțată, în caz de deces al lucrătorului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, unitatea care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională repară prejudiciul material persoanelor care au dreptul la aceasta, în modul și în mărimea stabilită de lege, și în plus, le plătește, din contul mijloacelor proprii, o indemnizație unică, luându-se ca bază salariul mediu anual al celui decedat, înmulțit la numărul anilor compleți pe care acesta nu i-a trăit până la vârsta de 62 de ani, dar nu mai puțin de 10 salarii medii anuale.

9. În temeiul Hotărârii de Guvern nr.513 pct. 9, persoanele ce au o vechime în muncă mai mare de 2 ani, pentru calcularea indemnizației unice de deces, salariul mediu anual al accidentatului se determină pentru perioada de decontare de 2 ani (34 luni) de la data decesului angajatului.

10. Conform art.18 al Legii nr.186 privind securitatea și sănătatea în muncă și pct.4 al Hotărârii Plenului CSJ al RM nr. 6 din 04.07.2005 cu modificările din 22 decembrie 2008, pentru survenirea răspunderii civile a angajatorului pentru dauna cauzată sănătății salariaților sunt necesare, în afara condițiilor generale și unele condiții speciale și anume: la momentul cauzării prejudiciului să existe raporturi de muncă între angajator și salariat, prejudiciul să fi fost cauzat salariatului în timpul și în legătură cu executarea obligațiilor de serviciu.

11. În corespundere cu pct.17 al Hotărârii Plenului CSJ al RM nr. 6 din 04.07.2005 cu modificările din 22 decembrie 2018, condițiile necesare pentru survenirea răspunderii civile a angajatorului pentru prejudiciul cauzat în timpul obligațiilor de serviciu dispun de trăsături esențiale condiționate de existența raporturilor de muncă, și că prejudiciul să fi fost cauzat salariatului în timpul și în legătură cu executarea obligațiilor de serviciu. În același timp se specifică, că vătămarea sănătății salariatului se consideră că a avut loc în legătură cu executarea obligațiilor de serviciu, dacă ea este rezultatul activității de producție a angajatorului și a apărut în timpul executării obligațiilor de serviciu, dacă angajatorul era obligat să asigure condiții inofensive de muncă: în timpul deplasării de la domiciliu la locul de muncă și invers cu mijlocul de transport al angajatorului, deplasării de la întreprinderea locul unde angajatorul era obligat să asigure condiții inofensive, în special: 1) pe teritoriul întreprinderii, instituției, organizației, indiferent de faptul dacă prejudiciul a fost cauzat salariatului la locul de muncă, în timpul executării obligațiilor de serviciu sau în alte împrejurări, 2) în afara teritoriului, instituția, organizația, la care este încadrat salariatul, până la locul de muncă

organizat în afara teritoriului întreprinderii, instituției, organizației sau până la o altă întreprindere, instituție, organizație sau până în altă localitate și invers, pentru îndeplinirea unei sarcini de muncă sau a îndatoririlor de serviciu, în timpul util pentru aceasta și pe traseul obișnuit al deplasării, indiferent de modul de deplasare sau mijlocul de transport utilizat.

12. Reclamantul a menționat că la caz Țurcan Ghenadie era și în timpul lucrului și în timpul îndeplinirii misiunii de serviciu.

13. În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la data de 18 martie 2022 către angajator a fost expediată cererea prealabilă, recepționată la 19 martie 2022, potrivit căreia a solicitat achitarea indemnizației unice de deces în mărime de 907 415,19 lei, obținută după formula de calcul (salariul pe 24 luni se împarte la 24, suma obținută se înmulțește cu 12, se obține salariu mediu anual, iar suma obținută se înmulțește cu 18 ani netrăiți până la 62 ani ($100\,823,91/24*12*18$), dar nu mai puțin de 10 salarii medii anuale.

14. A notat că instanța trebuie să ia în calcul și cât de serioase au fost omisiunile pârâtului, negarea cu desăvârșire a vinovăției ar trebui să fie un criteriu de natură să sporească prejudiciul moral solicitat de reclamantă, din moment ce consecințele produse sunt sesizabile și grave, care vor afecta, inevitabil, viața ulterioară a copilului XXXXX, care la momentul decesului tatălui era minoră și care cu 5 ani în urmă și-a pierdut și mama Țurcan Olesea din cauza unei boli incurabile.

15. Urmare a celor expuse, ținând cont de toate circumstanțele speței, de suferințe psihice inevitabile suportate de reclamantă în interesele copilului minor și a minorei, stresul, sechelele rămase pentru tot parcursul vieții, vârsta, reclamanta consideră echitabilă mărimea compensației pentru prejudiciul moral în sumă de 200 000 de lei.

16. A solicitat reclamanta încasarea de la S.R.L. „Floreni” în beneficiul minorei XXXXX reprezentată de tutorele Osipov Elena a indemnizației unice de deces în sumă de 907 415,19 lei și suma de 200 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

17. La 12 iulie 2022, Osipov Elena care acționează în interesele minorei XXXXX prin intermediul avocatului, Mîrza Daniela, și-a concretizat cerințele din acțiune solicitând în final și încasarea de la S.R.L. „Floreni” în beneficiul minorei XXXXX a dobânzii de întârziere pentru perioada de întârziere a plății indemnizației unice de deces de la 01.04.2022 până la 12.07.2022 în sumă de 29 541 lei și a inflației în sumă de 91 764,46 lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

18. Prin hotărârea din 22 decembrie 2022 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Osipov Elena care acționează în interesele minorei XXXXX, s-a încasat de la S.R.L. „Floreni” în beneficiul minorei XXXXX indemnizația unică pentru deces în urma accidentului de muncă în sumă de 442 713,60 lei, prejudiciul moral în mărime de 100 000 de lei. În rest cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

19. La 5 ianuarie 2023, Osipov Elena în interesele minorei XXXXX a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Anenii Noi, sediul Central din 22 decembrie 2022, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea respingerii pretențiilor, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

20. La 9 ianuarie 2023, împotriva hotărârii Judecătorei Anenii Noi, sediul Central din 22 decembrie 2022, a declarat apel S.R.L. „Floreni” solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea admiterii pretențiilor, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

21. Prin decizia din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Osipov Elena în interesele minorei XXXXX. S-a admis apelul declarat de S.R.L. „Floreni”, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată. S-a încasat de la S.R.L. „Floreni” în beneficiul Elenei Osipov care acționează în interesele copilului minor XXXXX indemnizația de deces în urma accidentului de muncă în sumă de 177 085,44 lei. În rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

22. În motivarea soluției, instanța de apel a conchis că soluția a fost dată de către instanța de fond fără elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei, criteriu ce presupune lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

23. De asemenea, a menționat că potrivit procesului-verbal nr. ISM-2022-PV-62030 din 16 februarie 2021 privind cercetarea accidentului de muncă mortal se constată atât responsabilitatea (vinovăția) angajatului decedat Țurcan Ghenadii, care s-a prezentat la serviciu în stare de ebrietate, cât și

vinovăția administratorului S.R.L. „Floreni” Bîta- Bubuioc Odiseea (angajatorului) privind decesul survenit la locul de muncă a angajatului, Țurcan Ghenadii, proces verbal care de altfel nu a fost contestat de către părți, se prezumă a fi valabil până la proba contrarie, produce în continuare efecte juridice.

24. Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate aserțiunile apelantei Osipov Elena precum că vina în producerea accidentului de muncă mortal vizat ar aparține în totalitate angajatorului în mărime de 100% pentru producerea accidentului de muncă, dar și alegațiile apelantei S.R.L. „Floreni” cu privire la vinovăția exclusivă a angajatului decedat la producerea accidentului de muncă, deoarece entitatea competentă (Inspectoratul de Stat al Muncii) la caz, în actul de constatare - procesul-verbal privind cercetare accidentului de muncă nr. ISM-2022-PV-62030 a stabilit că accidentul de muncă s-a produs atât din vina angajatului, precum și a administratorului întreprinderii.

25. Totodată, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată cerința de încasare a prejudiciului moral, incorect fiind admis chiar și parțial acest capăt de cerere.

26. Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată și solicitarea de încasare a coeficientului ratei de inflație, care nu se raliază dispozițiilor legale ce guvernează incidente practice similare speței în cauză, din care motiv a respins și această pretenție.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

27. La 15 ianuarie 2024, Osipov Elena, în interesele copilului minor XXXXX a, a declarat recurs împotriva deciziei din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (vol. II, f.d. 37-42).

28. La 09 februarie 2024, SRL „Floreni”, a depus cererea de recurs împotriva deciziei din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea încasării indemnizației de deces în sumă de 177 085,44 lei(vol. II, f.d. 84-90).

ARGUMENTELE RECURSULUI

29. În motivarea recursului depus, Osipov Elena, în interesele copilului minor XXXXX, a invocat că instanța de apel nu a exercitat un control judiciar complet, în fapt și în drept, cu respectarea efectului devolutiv al apelului, asupra ceea ce a hotărât prima instanță, iar drept consecință a interpretat și

aplicat în mod eronat normele de drept material și procedural pertinente speței, fapt ce a succedat adoptarea unei soluții nemotivate.

30. A susținut că potrivit principiilor procesului echitabil, decizia instanței trebuie să fie clar motivată, indicând explicit motivele respingerii unor probe și modul de aplicare a legii.

31. A afirmat că instanța de apel nu a oferit o analiză suficient de clară și detaliată a probelor prezentate, ceea ce contravine cerințelor de minuțiozitate și atenție necesare pentru o decizie corectă

32. În motivarea recursului declarat de SRL „Floreni”, s-a invocat că decizia în partea încasării indemnizației de deces este nefondată, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

33. În context, a susținut că, Curtea de Apel Chișinău și-a fundamentat soluția pe concluzii contradictorii și neclare și a dat o apreciere arbitrară probelor administrate de către părți, contrar principiilor procedurii civile.

34. La fel, a invocat și faptul că decizia contestată nu oferă o motivare clară și completă privind admisibilitatea pretenției de încasare parțiale a indemnizației unice de deces.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

35. Art. 433 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1).”

36. Art. 432 alin. (1), (2), din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

37. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

38. Examinând admisibilitatea recursurilor, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererile de recurs depuse de Osipov Elena, în interesele copilului minor XXXXX, și SRL „Floreni”, sunt inadmisibile, pentru motivele ce succed.

39. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

40. Verificând motivele de casare, invocate în recursuri, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu cad sub incidența temeiurilor prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

42. Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

43. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursurile declarate de Osipov Elena, în interesele copilului minor XXXXX, și SRL „Floreni”, conțin obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

44. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului presupune nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

45. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurenți nu pot constitui temei de admisibilitate a recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

46. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a aprecia recursurile declarate de Osipov Elena, în interesele copilului minor XXXXX, și SRL „Floreni”, ca fiind inadmisibile.

47. Ținând cont de cele expuse supra, în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 alin. (1) lit. a), art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Declară inadmisibile recursurile depuse de Osipov Elena, în interesele copilului minor XXXXX, și SRL „Floreni”, împotriva deciziei din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă